A°. 1860. N°. 157.

WOENSDAG — 4 JULIJ.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

SCHUTTERIJ.

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht,

Gezien art. 3, 4, 15 en 19 der wet van 11 April 1827, (Staatsblad No. 17) en art. 19 van het Koninklijk besluit van den 28. Julij 1828, (Staatsblad No. 42).

Brengen bij deze ter kennis der belanghebbenden, dat de Kommissie, bedoeld bij art. 15 der wet op de Schutterijen van 11 April 1827, op Woensdag den 11. Julij aanstaande, des voormiddags ten 9 *ure*, in *een der Zalen van het Stadhuis*, zal houden hare zitting, tot onderzoek der redenen van vrijstelling of uitsluiting, welke de *Lotelingen, zoo van dit jaar, als van vroegere jaren*, mogten hebben voor te dragen, alsmede tot onderzoek der Nommerverwisselaars: zullende zij die van het voorregt van Nommerverwisseling gebruik willen maken, daarvan, met opgave der voor te stellen personen, vóór of op den 10. Julij aanstaande, kennis behooren te geven aan het Bureau der Schutterij ten Stadhuize.

Utrecht, den 3. Julij, 1860. — Burgemeester en Wethouders voornoemd
N. P. J. KIEN.
Ter ordonnantie van dezelven
H. G. RÖMER.

UTRECHT, Woensdag 4 Julij.

Onze Toestand

Hoe gewigtig de buitenlandsche aangelegenheden ook voor ons vaderland kunnen wezen, en hoezeer het zekerlijk de pligt blijft der regering met zorg het oog te houden op wat de toekomst voor Europa baren wil, te meer daar er groote dingen schijnen voor de deur te staan, waarbij ook het kleine Nederland alligt niet eenvoudig toeschouwer zou kunnen blijven, — is ook onze binnenlandsche toestand van dien aard, dat hij evenzeer door ons bepaald eenigzins nader dient te worden besproken.

Werd voor een aantal jaren een krachtig liberaal kabinet omvergeworpen, door den schok, die de nog steeds onbegrijpelijke veronachtzaming van de dierbaarste gevoelens van het overgroote deel der natie veroorzaakte, de ontbinding der Kamer, die daarvan het gevolg was, deed eene meerderheid ontstaan, die het aanzijn van het kabinet der »tegenovergestelde rigting" ten volle billijkte.

De natie was echter niet antiliberaal geworden, doordien zij zich onverwachts had beleedigd gevoeld, in wat haar steeds na aan 't harte lag. Geen wonder, dat zij van lieverlede dus de beleediging over 't hoofd zag, die haar onder een zuiver liberaal kabinet was aangedaan, en dat de liberale meerderheid in de Tweede Kamer dus langzamerhand werd hereenigd.

Wat ware nu te wachten? Dat de regering, ofschoon meestal liberale tinten behouden hebbende, meer en meer in die rigting van de vertegenwoordiging ware gewijzigd, en alzoo een gemeen overleg tusschen Regering en Kamers gevestigd, dat alleen mogelijk is, wanneer de regering op eene meerderheid in beide kamers mag rekenen, en dat zoo noodzakelijk is voor het welzijn van den Staat. Intusschen heeft dat gemeen overleg dikwijls in de laatste jaren ontbroken. Aan wie lag daarvan de schuld? Zeker niet aan de kamers, welke bestaan uit Afgevaardigden, die het mandaat der natie verkrijgen, en die daardoor het regt en de pligt hebben naar de inspraak van hun geweten te spreken en te stemmen. De schuld lag aan die ministers, die, ofschoon overtuigd zijnde, dat zij op den steun en de medewerking van de vertegenwoordiging niet konden rekenen, te tuk waren op ministeriële portefeuilles, om die in 't belang des vaderlands neder te leggen. 't Is waar, 's konings vertrouwen had hen op hunne hooge zetels geroepen. Maar zij hadden, hoe vereerd ook door dat vertrouwen, naar onze meening af moeten treden, zoodra zij de zekerheid hadden bekomen, dat de vertegenwoordiging hunne gevoelens in hoofdzaken niet deelde, en gemeenschappelijk werken voor het geluk des volks dus niet meer mogelijk werd.

Dit is echter niet alleen te dikwijls voorbijgezien, maar zelfs als er ministers aftraden (omdat zij het hierboven gestelde en eenig ware parlementair-konstitutioneel beginsel huldigden) zag men de plaatsen van deze soms innemen door mannen, wier denkbeelden nog minder dan die der pas afgetredenen in den geest der Vertegenwoordiging scheen te zijn. Is 't niet allerjammerlijkst, op die wijze eene ministeriële portefeuille te aanvaarden, zonder de overtuiging te koesteren, dat men, als de bestaande Vertegenwoordiging geacht kan worden met gelijken geest bezield te zijn, toch bij de kiezers steun zou kunnen vinden?

En toch, dit is meermalen geschied. En ligt het dan niet aan die ministers, — die zich met hand en tand aan hunne portefeuilles vasthechtten, ofschoon zij de zekerheid hadden, dat zij weinig meer tot heil van den staat konden doen, omdat zij niet op gemeen overleg met de volksafgevaardigden konden rekenen, — ligt het niet aan *die* ministers dat, in de laatste jaren veel minder is daargesteld, dan men had mogen en kunnen verlangen, — dat de meeste belangrijke politieke aangelegenheden onbeslist blijven, — dat aldus het heil des vaderlands wordt in de waagschaal gesteld, — en dat een geest van ontevredenheid wordt gezaaid, die allerverderfelijkst is?

Onlangs hebben wij weder een ministerie bekomen, dat, hoeveel bekwame mannen onder zijne leden tellende, niet schijnt te kunnen rekenen op den steun der vertegenwoordiging. Wij konstateren dat feit nogmaals. Daar intusschen dat ministerie zich kon aanmerken als bepaald belast met de proef tot daarstelling van het zoo zeer gewenschte spoorwegnet, is het welligt te begrijpen, dat het eenmaal vereenigd, niet op den eersten schok aftrad, maar wil afwachten, hoe zijne spoorwegplannen, *sa raison d'être*, worden bejegend. Naar den uitslag, die dat ontwerp en ook die der regterlijke organisatie en de afschaffing der slavernij wachten, zal het kabinet zeker bepalen, of het kan aanblijven, of het wil aftreden, dan wel of het, ook na den uitslag der pas afgeloopen Junijverkiezingen, nog een beroep op de kiezers wil doen. Wij zien met belangstelling het lot der drie bedoelde wetsontwerpen, en de beslissing der regering daarna te gemoet. Dat wij over het eerste en derde dier ontwerpen niet gunstig denken, en daarin met de meeste organen der openbare meening overeenstemmen, behoeven wij naauwelijks te herinneren. In het ontwerp der spoorwegen zouden wij eenige gewigtige wijzigingen verlangen, terwijl het ontwerp op de afschaffing der slavernij in 't geheel niet aan onze wenschen voldoet.

Wat intusschen het lot dier ontwerpen zij, met leedwezen zien wij op enkele punten eene zekere beweging in den lande zich openbaren, die zich hier en daar zelfs lucht geeft, en die, in de vrees welligt, dat de Kamer op nieuw een ongunstig oordeel mogt vellen over de regeringspolitiek, gelijk die zich in hare wetsvoorstellen kenschetst, zich ten doel schijnt te stellen onze grondwet en onze vrije konstitutionele beginselen in een ongunstig licht te plaatsen, en daardoor de natie, zoo 't mogelijk was, in te nemen tegen den bestaanden staat van zaken, en eene zekere antiliberale agitatie in 't leven te roepen, die slechts ten nadeele van 't land kan geacht worden. Gelukkig beschouwen wij die misdadige pogingen niet magtig genoeg, om het gewenschte doel te bereiken. De natie laat zich niet om-niet en ter wille van persoonlijke eerzucht bewerken. Alleen als zij zich wezenlijk beleedigd voelt, toont zij haren wil, een betoon, 't welk we vertrouwen, dat voor de liberale partij eene goede is geweest.

De uitslag der Junij-verkiezingen heeft het doen zien, dat de natie bij hare gematigdheid tevens liberaalgezind blijft. Wij behoeven daarom ook geen betoog te leveren, hoe onhoudbaar de stelling is, dat de uitslag der laatste verkiezingen geene groote beteekenis had, omdat zoovele van de kiezers hunne stem niet uitbragten. Men heeft met levendigheid den strijd gevoerd, ja dien zelfs uitgelokt; men moest thans ook den moed hebben den uitslag te nemen en te noemen, voor wat die is. En hoewel wij de onverschilligheid van vele kiezers zeer betreuren, is het zeker, dat het even onbillijk mag geheeten worden, steeds te gewagen van het »volk achter de kiezers," als van de kiezers, die, daartoe geroepen, niet mede stemmen; de eersten hebben geen grondwettig regt omtrent de politieke aangelegenheden mede te beslissen, de laatsten toonen dat regt niet te waarderen. Noch op de eersten noch op de laatsten is een wettig beroep te doen. Vooral de partij van het behoud moest den eerbied voor den wettig uitgedrukten wil der natie bezitten en leeren handhaven.

Maar we zeiden het, en herhalen het: de onmagtige pogingen van den reaktiegeest, — die bij zijn werken den schijn wil aannemen alsof hij in den zin der regering arbeidt, ofschoon wij ons overtuigd houden, dat het kabinet dat drijven van enkelen zeer zeker misprijst, — ze behoeven slechts aangeduid te worden, om er de algemeene afkeuring over te doen uitspreken. Wij hebben die pogingen dan ook willen relevéren, zonder dat we het noodig achten, om er in een uitvoerig betoog al het jammerlijke van te doen uitkomen.

Er zijn van die politieke manoeuvers, die men slechts aanduidt, wier daarzijn een publiek orgaan moet aangeven, maar welker bestrijding toch geheel onnoodig schijnt.

— Uit de berigten uit Napels, ook gelijk die hieronder voorkomen, kan men opmaken, hoe ongelukkig de staat van zaken in die hoofdstad is geweest. Het gepeupel, volgens den een uit zich zelf tot baldadigheden overgeslagen, volgens anderen daartoe door de regering of althans door de anti-hervormingsgezinde partij opgewekt, heeft zich tot de grootste woede laten vervoeren, en is ongestraft, naar 't schijnt, tot brand, moord en doodslag overgeslagen. Terwijl van de eene zijde het *leve de grondwet* werd vernomen, werd van den anderen kant *leve Garibaldi* geroepen, en ontstond weldra een tumult, waarin ook de Fransche gezant werd aangetast. Van eene enkele zijde wordt beweerd, dat die laatste aanranding met eene liefdes-geschiedenis in verband zou staan. Intusschen is door 's konings broeder den gezant het leedwezen des konings over het gebeurde te kennen gegeven, en zijn er maatregelen genomen, om het hernieuwen van ongeregeldheden zoo mogelijk verder te voorkomen. Tot hervormingen schijnt de koning alleen met de grootste moeite door zijn broeder en den Franschen gezant te zijn overgehaald. Dat is te slechter waarborg voor de eerlijke nakoming der beloften, maar het liberaal ministerie heeft zich toch weten te konstitueren, en heeft zijn programma, naar we gister in 't grootste deel onzer oplaag nog konden melden, openbaar gemaakt, namelijk: een Italiaansch bondgenootschap, met bepaald defensieve strekking, behoud der antonomie van elken staat en bevordering der Italiaansche eenheid.

Dat zijn schoone woorden; maar Sardinië, hoezeer daartoe door Frankrijk aangezet, zal geen verbond met Napels sluiten; of als het hof van Turijn voor den vorm aan den drang van de hoven van Parijs, Berlijn en Petersburg mogt willen voldoen, zal het voor dat verbond zulke voorwaarden stellen, dat het van zelf eene onmogelijkheid wordt. Zoo zegt men, dat Sardinie de erkenning van de aanhechting van Modena, Parma, Toskane en de Romagna zal vorderen, en de onafhankelijkheid van Sicilie en zijne vrijheid, om over eigen lot te beslissen. Die voorwaarden zijn door Napels niet aan te nemen. Maar ook graaf *Cavour* is in zeer moeijelijken toestand, geslingerd als hij wordt door de eischen der nationale partij, en de stellig uitgedrukte wenschen der vreemde kabinetten.

Van Sicilie ontvangt men geen nieuws van gewigt, dan dat de eensgezindheid op het eiland nog niet gevestigd is, en alleen de haat tegen de Napelsche overheersching aan allen gemeen is.

In de Zwitsersch-Savooisch-Fransche kwestie is de republiek op eene konferentie der mogendheden blijven aandringen, en wordt die thans ook weder door Frankrijk als wenschelijk aangeprezen. Engeland vereenigt zich met het plan; ook Oostenrijk zegt hetzelfde, en Pruissen en Rusland zullen de konferentie waarschijnlijk ook wel goedkeuren. Een groot bezwaar zal het echter blijven, om het hof van Weenen er in te doen toestemmen, dat Sardinië aan de bijeenkomst deelneemt; men gelooft, dat die ten slotte de zaken weder in duigen zal doen vallen, als men reeds ver gevorderd is. In ieder geval kan men niet verwachten, dat Frankrijk veel aan de konferentie, ter wille van Zwitserland, zal inwilligen.

Daar men in de laatste dagen berigt, dat er eenige verkoeling bestaat tusschen Rusland en Frankrijk, omdat men in Petersburg de opwekking van den nationalen geest in Polen aan de revolutionaire praktijken van de fransche regering toeschrijft, blijft de houding van Duitschland en van Pruissen tegenover de kleinere staten zoo wel als tegenover Oostenrijk van gewigt. In die onderlinge verhouding schijnt intusschen door de bijeenkomst van Baden niet veel veranderd, en men heeft welligt gelijk, als men zegt, dat hetgeen te Baden is gebeurd in dit opzigt doet denken aan den staatsman, die zich deftig in zijn kabinet ging opsluiten.... om zijne pen te vermaken! — Is men echter te Baden niet tot betere verstandhouding gekomen

en wil Pruissen zijne nationale en liberale staatkunde ten spijt van vele Duitsche koninkjes handhaven, de haastige komst van zooveel Duitsche Soevereinen, die zich om den Prins Regent kwamen scharen, bewijst, dat allen begrepen, dat de staat van zaken van gewigt is. Dat betreft trouwens niet alleen het gevaar voor een franschen inval, maar ook het zich meer en meer ontwikkelend unitair beginsel in Duitschland. In 1848 en 1849 heeft Duitschland eene proeve genomen tot vereeniging zijner krachten. Frankrijk verheugde zich over die mislukking even als het in Italië de eenheidstheorie bestreed, omdat in Frankrijk zelf de demokratiesche partij zich aan dit buitenl. streven aansloot. Thans is Frankrijks houding eene geheel andere. Dit vermoeden de Duitsche vorsten, en zij zien met angst naar den Prins-regent van Pruissen op, die de *Victor Emmanuel* van Duitschland zou kunnen worden. De Duitsche nationaliteit is niet minder dan het wantrouwen in *Napoleon* een punt van vreeze. Wanneer die groote Duitsche kwestie zich zal ontwikkelen is nog niet te voorzien. Als twee wandelaars in eene straat naar den hemel zien vereenigen zich binnen enkele minuten honderden om hen, en zien even nieuwsgierig naar boven. Als er eene hevige bui in aantogt is, zijn er altijd enkelen, die de paraplui opsteken, alvorens de regen valt, en welhaast steken allen rondom evenzeer den regenscherm op. Op dit oogenblik wandelen de Duitsche vorsten in hunne prinsdommen met geopende parapluien.

De sinds gisteren ontvangen **telegrafiesche depeches** laten wij hieronder volgen:

Palermo, 28 *Junij*. Onder de voormalige ambtenaren hebben talrijke arrestatien plaats gehad, daaronder zijn eenige aanzienlijke personen. Het volk dringt er op aan, dat ze onmiddelijk gefusilleerd worden. Er zijn ook weer eenige policieagenten vermoord.

Garibaldi heeft eenige kolonnes naar het binnenland van het eiland gezonden tot herstelling der rust, maar zijn ministerie is impopulair, vooral de minister *Crispi*.

In weerwil van de oneenigheden tusschen de steden en dorpen en van den tegenstand dien het innen der belastingen ondervindt, bestaat er bij de bevolking nog altijd dezelfde zucht om de Napolitanen te verjagen.

Konstantinopel, Maandag. De vrees, welke men koesterde voor ongeregeldheden bij gelegenheid van het Baïramsfeest, heeft zich niet verwezenlijkt. De processie van den Sultan heeft met eene volmaakte orde plaats gehad. De troepen hebben eene maand soldij ontvangen en zijn met een goeden geest bezield.

Rome, Maandag. De Paus heeft de vestingwerken te Civita Vecchia bezocht, en is aldaar met de levendigste toejuichingen begroet.

Londen, Dingsdag. Te Turijn verzekert men — luidens een berig uit die stad van heden — dat de heer *Talleyrand-Périgord*, de Fransche gezant bij graaf *de Cavour* er op aandringt, dat deze de door Napels op raad van Frankrijk gedane openingen in overweging neme.

In het antwoord, dat vorst *Richard von Metternich* namens de Oostenrijksche regering op de nota van den heer *de Thouvenel*, betreffende de Zwitsersch-Fransche geschillen over de onzijdig verklaarde distrikten van Savoije, heeft gegeven, wordt gezegd, dat Oostenrijk zich bereid verklaart deel te nemen aan eene konferentie, doch het initiatief in deze niet kan nemen, maar zich reeds vooraf vereenigt met de keuze door de meerderheid der mogendheden van een der drie voorstellen van den heer *de Thouvenel.*

Parijs, Dingsdag. Heden is het stoffelijk overschot van prins *Jerôme* met de meeste plegtigheid ter aarde besteld. Alle hier aanwezige vreemde gezanten waren daarbij tegenwoordig. Langs den weg, dien de stoet passeerde, was eene ontzettende volksmenigte op de been gekomen.

Marseille, Dingsdag. Uit Rome wordt onder dagteekening van 30 Junij gemeld, dat de Paus, door generaal *Goyon* uitgenoodigd, Maandag 2 dezer de fortifikatien van Civita Vecchia zal bezoeken, bij welke gelegenheid Z. H. door de gemeente en de Fransche bezetting feestelijk zou ontvangen worden. De onlusten te Napels en de toenemende gisting aldaar nopen echter generaal *Lamoricière* zich spoedig terug te begeven.

Marseille, Dingsdag. De partikuliere brieven uit Rome komen allen daarin overeen, dat aldaar eene krisis op handen is. De houding der partijen is van uitdagenden aard.

Marseille, Dingsdag. Brieven uit Palermo van 25 Junij melden, dat de raden bijeen geroepen zijn, om de kiezerslijsten gereed te maken, voor eene algemeene volksstemming.

De gemeenten zullen de gedeputeerden schadeloos stellen. Het bevel is gegeven, om onmiddellijk uit de torenklokken kanonnen te gieten.

Volgens berigten uit Napels van 30 Junij zijn de zamenscholingen den 26 des avonds begonnen, onder de kreet: »Leve *Garibaldi!* dood aan de policie!" Des anderen daags heerschte eene panische schrik, en de policie die mishandeld werd, moest aftrekken. Dezelfde kreten werden gehoord. Eene volksmenigte op haar weg in de Toledostraat het rijtuig van den Franschen afgezant ontmoetende, omsingelde het en mishandelde den koetsier. Eenige ellendelingen sloegen met een stok den afgezant in zijn rijtuig. Dubbele patrouilles werden afgezonden, maar hadden geen order ontvangen, om te handelen. Het officieele dagblad meldt, dat de koning zijn broeder den hertog *van Aquila* tot tweemalen toe naar den heer *Brenier* gezonden had, en dat hij dezen de belofte gedaan had van een streng onderzoek. Den 28 zijn alle kommissariaten van policie gelijkelijk overweldigd: op klaar lichten dag zijn 40 agenten, die overvallen werden, gedood of gewond. Een werd verbrand op de puinhopen der archieven. De overblijfsels der algemeene plundering werden in triomf rondgeleid. De koning te Napels aangekomen, heeft onmiddelijk de instelling bevolen van de nationale garde.

Het officiele dagblad prijst de meerderheid des volks, die zich kalm houdt; de advokaat *Romano*, nieuw prefekt van policie, heeft eene proklamatie uitgevaardigd, bij welke oproerige kreeten verboden worden. De militairen hebben in last de zamenscholingen met gematigdheid uiteen te drijven.

Londen, heden, Woensdag.

Lord *Palmerston* zal morgen voorstellen, dat uitsluitend het Lagerhuis het regt hebbe over door de regering verlangde kredieten te stemmen. Het doel van dit voorstel is voor de toekomst te waarborgen tegen illoijale uitoefening van dat regt door het Hoogerhuis, zoo dat het Lagerhuis ten volle zijn regt om belastingen op te leggen of op te heffen kunne uitoefenen.

Uit Lissabon wordt van den 1. gemeld, dat het ministerie ontbonden en de heer *Loulé* met de zamenstelling van een nieuw kabinet belast is.

Marseille, heden, Woensdag.

De *Courrier de Marseille* berigt, dat voor Messina reeds eene schermutseling heeft plaats gehad, en wel den 30 Junij des avonds ten 11 ure. — De tijding der afkondiging der hervormingen heeft in die stad geen gunstige uitwerking gehad.

— Z. M. heeft benoemd tot rector magnificus aan de hoogeschool te Groningen, voor het akademiejaar 1860—1861, den hoogleeraar dr. *I. v. Deen.*

— Z. M. de koning heeft te Wiesbaden in de vorige week den hertog van Nassau ontvangen, en dingsdag bij Z. H. het middagmaal gebruikt. Z. M. heeft den 2. Baden bezocht, en aldaar bezoeken gebragt bij de groothertogin van *Saksen Weimar Eisenach*, den groot-hertog van Baden en den prins-regent van Pruissen.

:— H. M. de koningin, de prins *van Oranje* en prins en prinses *Hendrik* hebben de voorstelling van *Adr. Lecouvreur*, door mevr. *Ristori* te 's Hage gegeven eergister avond bijgewoond.

— De kommissie voor de internationale ruiling van voorwerpen van wetenschap en kunst maakt bekend, dat het ruilstelsel zijn bestaan voortsleept, maar zonder kracht of bloei is. De kommissie is evenzeer met ijver voor de zaak bezield als de agent *Vattemare*, maar de ondersteuning bij de natie en buitenslands verflaauwt. De komm. vraagt dus, of de regering de zaak op den ouden voet wil in stand houden, dan wel of zij door eene aanschrijving aan gezanten en konsuls eene ruiling van belangrijke boekwerken van regering tot regering nog zal trachten te bevorderen.

— Bij besluit van den minister van binnenl. zaken is over den jare 1860 eene som van *f* 5260 toegestaan ten behoeve van onderwijzers-gezelschappen, onder welke som *f* 200 is begrepen voor de kweekschool voor onderwijzers te Amersfoort. Naar de provincien is die som verdeeld: Noord-Brabant *f* 715, Gelderland *f* 550, Zuid-Holland *f* 550, Noord-Holland *f* 660, Zeeland *f* 330, Utrecht, *f* 475, Friesland *f* 495, Overijssel *f* 385, Groningen *f* 385, Drenthe *f* 275 en Limburg *f* 440. Vroeger werd er altijd bepaald hoeveel ieder schooldistrikt ontving.

*— Met genoegen vermelden wij de benoeming door Z. M. van onzen geachten majoor der Schutterij, mr. *A. G. J.* bar. *Taets v. Amerongen* tot officier van de Eikenkroon en van den verdienstelijken chef van de Griffie van ons prov. goevernement, den heer *G. A. de Wit*, tot ridder dierzelfde orde.

*— De zomervergadering der Prov. Staten van dit gewest is gisteren door den Kommissaris des Konings met eene toespraak geopend, waarin hij gedachtig was aan de vroegere betrekkingen hier door hem bekleed en het vertrouwen aan hem door zijne medeburgers betoond. (Deze zal nader in haar geheel worden medegedeeld).

De verg. heeft daarop zich met hare voorloopige werkzaamheden bezig gehouden, waarbij o. a. tot voorzitters en ondervoorzitters der afdeelingen werden gekozen 1°. de HH. *Broers* en *G. J. Verloren*, 2°. de HH. *Metelerkamp* en *de Beaufort* en 3°. de HH. *v. Beeck Calkoen* en *Boer.*

Tot buitengewoon lid van Ged. Staten, ter voldoening aan art. 89 der Prov. wet, werd benoemd de heer *Broers.*

Op voorstel van den heer *Pabst* is besloten, eene kommissie te benoemen, welke zal onderzoeken of de vergadering zich wederom de zaak der spoorwegen behoort aan te trekken.

De nieuwbenoemde leden Mr. *C. W. J.* baron *van Boetzelaer van Dubbeldam* en *C. Th.* baron *v. Lijnden van Sandenburg* hebben in de vergadering zitting genomen.

— Gedep. Staten van Gelderland hebben op de voordragt voor den post van griffier der Staten, opengevallen door de aftreding van baron *Sloet*, gesteld de heeren *F. C. D. Bauer*, mr. *G. v. Oosterwijk* en mr. *W. T. D. Yssel de Schepper.*

— Gister is de vergadering der prov. Staten van Z.-Holland door den kommissaris des konings geopend. Onder de ingekomen stukken merkt men op een adres van de kommissie van oppertoezigt en beheer der kweekschool voor zeevaart te Leyden, om een provinciaal subsidie ad *f* 15,000; en een voorstel tot het verleenen eener bijdrage van *f* 250,000 in tien jaarlijksche termijnen van *f* 25,000 tot de droogmaking der plassen ten oosten van Rotterdam.

Voorts is ingekomen een afschrift van het adres, 't welk door den raad van 's Gravenhage aan Z. M. den koning is ingediend, houdende verzoek, dat de aan de Hollandsche spoorweg-maatschappij verleende uitsluitende koncessie voor den aanleg van een spoorweg van 's Gravenhage, langs Leijden, tot Woerden, door H. D. in nadere overweging mogt worden genomen.

:— Uit het verslag over den toestand der prov. Zuidholland over 1859 blijkt dat de wettelijke bevolking op 31 Dec. 1859 beliep mannelijke 300,172, vrouwelijke 322,763, zamen 622,935. De feitelijke bevolking telde: mannelijke 302,199, vrouwelijke 324,904, zamen 627,103. Deze bevolking is in 1859 met 581 verminderd, terwijl de wettelijke met 53 personen is vermeerderd. Nederd. Herv. waren 430,807; Waalsche 2,902; Presbyt. 158; Schotsche 109; Anglik. Episcop. 229; Evang. Luth. 12,475; Herst. Evang. Luth. 546; Doopsgez. 831; Remonstranten 3,373; Hernh. of Morav. broed. 6; Christ. Afgesch. 8,286; Roomsch-Kath. 149,842; Oud-Roomschen 1,303; Grieken 12; Armenianen 1; Nederd. Israël. 11,595; Portuges. Israël. 464; tot gene der vermelde gezindheden behoorende 198.

— Tot wethouder der stad 's Hage is benoemd baron *Wittert van Hoogland.* De voorstellen van den minister van oorlog tot het betalen van ¼ pCt. van het kapitaal van *f* 600,000 tot aanbouw van kazernen besteed, dat is *f* 1500, en verder onderhoud dier gebouwen is door den raad goedgekeurd.

— Te Middelburg is de jaarwedde van de hoofdonderwijzers op de burgerscholen door den raad gesteld op *f* 750, en 25 pCt. van de schoolgelden, welke geraamd worden op *f* 200,— van de tusschenscholen op *f* 650,— en 25 pCt. geraamd op *f* 225, en van de armenschool op *f* 800.

— Gister hield de *Yacht-Club* te Rotterdam eene vergadering onder voorzitting van prins *Hendrik*; nadat op voorstel van Z. K. H. het eerelidmaatschap was opgedragen aan sir *Francis L. M'Clintock*, kapt. van de *Fox*, die stellige berigten omtrent sir *Franklin* inwon, werden door Z. K. H. eenige mededeelingen gedaan aangaande de meteorologische kommissie, waaruit bleek, dat die instelling met ijver voortgaat in het behartigen der belangen van scheepvaart en zeewezen, en dat aan haar steeds eene gewenschte ondersteuning en medewerking, vooral door scheepsgezagvoerders, wordt geschonken.

— Men verneemt, dat, na voldoend afgelegd examen, tot officieren van gezondh. der 2. kl., aan den Koning zullen worden voorgedragen de H. H. *Schubärt*, *Hussem*, *Hellendoorn*, *Baum* en *Clamberg*, allen offic. v. gez. 3. kl.

:— De president der akademie van wetenschappen te Parijs, de heer *Elie de Beaumont*, heeft den direkteur van het koninklijk museum in Belgie kennis gegeven, dat eene kommissie, bestaande uit de heeren *Chevreuil*, *Flourens* en *Vélpeau*, belast is zijne verhandeling te onderzoeken over de *catalepsie, paralysie* en *léthargie*, en waarin hij de mogelijkheid aantoont, om het dierlijk leven gedurende een onbepaalden tijd op te heffen, om de drenkelingen, zelfs nadat zij twee dagen onder het water zijn gebleven, tot het leven terug te roepen, en om de bevroren lieden na zeer langdurigen tijd bij te brengen, eindelijk om de doodstraf door de kunstmatige catalepsie te vervangen. Dit alles staaft de schrijver door het voorbeeld der Hindoe's, die zich gedurende maanden laten begraven, door de verstijvingen, door den heer *Geoffroy de St. Hilaire* bewerkstelligd, en door de waarnemingen van de heeren *Seguin* en *Dumeril* op de herlevendiging van padden, die gedurende jaren in doozen bewaard waren.

— De letterkundige werken van wege Z. M. den koning aan het taal- en letterkundig kongres te 's Bosch ontvangen, zijn *Karl Meinet*, door *Adelbert von Keller*, Stuttgart, 1858, zijnde eene bijdrage tot de Nederlandsche taal- en letterkunde der XIV. eeuw; een prachtexemplaar der werken van *Vondel* (laatste editie).

— Te Arnhem wordt Donderdag den 12. de 85e algem. vergadering in *Musis Sacrum* geopend, van de Nederl. maatsch. tot bev. van nijverheid.

— Het drietal voor het prokureurschap te 's Bosch bestaat uit de Mrs. *Vermeulen*, adv. te 's Bosch, *Scheffer*, prok. te Eindhoven en *Verster*, kantonr. te Boxtel.

— De tweede haringjager te Vlaardingen aangekomen brengt 60⅝ tonnen haring mede.

— Onder Amstelveen is eene kerk en pastorie voor de O. R. bisschoppelijke Klerezie voor ƒ 18,991 aanbesteed.

— Men gelooft, dat de te Leeuwarden afgebrande kazerne door het rijk weder zal worden opgebouwd.

— In den stadspolder onder Finsterwold vond men bij 't graven eener afwatering een nog gaaf schip met turf in de klei.

— Te Deventer hebben de stads landerijen bij de grasverpachting ƒ 12,000 opgebragt, terwijl dit in 't vorige jaar ƒ 8,000 was.

— Het *Bat. Hand.* meldt, dat door een zeer verdienstelijk officier »de geschiedenis der tweede Bonische expeditie" zal worden uitgegeven, en de opbrengst zal strekken ten voordeele van de weduwen en weezen van de op de Onrust vermoorde bemanning.

— Het *Handbl.* zegt, dat schrijver van een tal artikels in de reaktionnaire of anti-revolutionnaire *'s Grav. Nieuwsbode* de vroegere geheim-korrespondent van de *Asmodée* zou zijn. Dat ware eene schoone bekeering!

— Men leest in de *volksvriend*, maandblad van de Nederlandsche vereeniging tot afschaffing van sterken drank, het volgende:

Aan het hoofd van de zwarte lijst der Jeneverrampen moet ditmaal helaas! het vreeslijk verongelukken van de Capelsche boot, op den 2. Pinksterdag, gesteld worden. Verschillende rapporten dienaangaande bij de regering ingekomen, laten geen twijfel, of dronkenschap van den kapt. was hier mede de aanleidende oorzaak, waardoor 48 menschenlevens hun graf in de golven vonden.

— Uit eene partikuliere mededeeling, betreffende het stranden van de mailboot Malabar, blijkt nog, dat op dien bodem zich ook bevonden een twaalftal machinisten, allen Rotterdammers, die voor de Spaansche marine geëngageerd waren. Deze machinisten hebben bij het stranden hunne geheele uitrusting verloren, en voor hunne redding tien pond sterling moeten betalen. Voorts blijkt nog uit die mededeeling, dat aan den kapitein het stranden van de boot moet worden geweten.

*— Met genoegen zal men de aankondiging zien van het eerste koncert, dat door het groote stads-orkest onder direktie van den heer *Kufferath* Donderdag avond in 't park *Tivoli* wordt gegeven. Het is lang geleden, dat de zomerkoncerten door ons stads-orkest bijna uitsluitend werden gegeven. En toch was de voortzetting der oefeningen gedurende den zomer van groot gewigt voor ons stads-orkest, dat bij veel uitstekends te veel nog aan ensemble soms mist. De voortgezette oefeningen van ons stads-orkest gedurende den zomer hebben wij aan een tal belangstellende muziekvrienden te danken, maar ook veel aan den heer *Wolters*, die niet geschroomd heeft voor twee uitvoeringen van het stads-orkest in zijn Park eene groote renumeratie te verleenen. Het orkest heeft hem daarvoor willen beloonen met een *allerkeurigst* programma, dat, naar we hopen, zeer velen zal uitlokken, om morgen Donderdag avond het park *Tivoli* te bezoeken, waartoe onderscheiden motieven den muziekliefhebbers zeker zullen nopen, en waartoe het gunstig weder, naar we hopen, buitendien zal uitlokken.

— De dagbladen van Washington, gewag makende van de audiëntie, die de president der republiek aan het Japansche gezantschap verleend heeft, merken daarbij op, dat het met behulp der Nederlandsche taal is, dat de tolken van het hoofd des gezantschaps aan den president *Buchanan* en wederkeerig de redevoeringen hebben medegedeeld, die deze twee personages tot elkander hebben doen rigten.

— De *Amst. Ct.* meldt, dat, terwijl te Kampen in 't eerste halfjaar van 1859 nog 272,575 ned. ponden boter aan de markt werden gebragt, dit getal in dit afgeloopen halfjaar reeds 414,997 ponden bedroeg.

— Eene dienstbode te Amsterdam, die twee aan haar toevertrouwde kinderen voor een hollend paard zooveel doenlijk beveiligde, heeft eene ernstige verwonding aan den schedel bekomen; de kinderen zijn buiten gevaar.

— Door uit het spoor geraken van een paar wagens boven Driebergen, is gister een tweetal spoortreinen te Arnhem 1 à 1½ uur later dan gewoonlijk aangekomen.

— Onder Bolnes bij Ridderkerk is door den waker in een vlasschuurtje nog in tijds vuur ontdekt, dat tot brandstichting daar was aangelegd. Onderscheiden malen is daar reeds in de laatste dagen brand geweest.

Brouwershaven, 2 Julij. Binnengekomen Susanna, kapt. *Vonk*, van Batavia.

Texel, 2 Julij. Uitgezeild Zr. Ms. schroefst. flottille vaartuig Hector, luit. 1e kl. *P. v. d. Haak* naar Suriname en Anna Lena, kapt. *Zaal* naar Batavia.

Hellevoetsluis, 2 Julij. Uitgezeild Constantia, kapt. *Overgaauw*, naar Batavia.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 3 *Julij*, 2,22. El. + AP. 9,17. Gev. 3 d.

KONSTANTINOPEL, 22 Junij.

De zending van *Mehemet Kybrisli Pacha* levert zeer goede gevolgen op. Van alle plaatsen, die hij bezocht heeft, komen dankadressen bij den sultan in. Vooral te Rutschuk heeft hij krachtig tegen de bestaande misbruiken moeten optreden en eene geheele verandering in het bestuur gebragt. Ambtenaren, die bij onderzoek bleken zich te laten omkoopen, zijn afgezet en in hechtenis genomen, in afwachting van een nader proces. Voor zijn vertrek heeft hij eenigen van zijn gevolg achtergelaten, om te waken over de volledige uitvoering van al wat hij verordend had. Wat betreft den toestand der christenen, heeft zijn onderzoek, voor zoo ver het reeds gevorderd is, getoond, dat hetgeen daaromtrent berigt werd, zeer overdreven was.

Omer Pacha heeft in last gekregen, aan dien ijverigen ambtenaar een eigenhandig schrijven des sultans over te brengen, waarin Z. M. zijne tevredenheid te kennen geeft over de wijze waarop hij zich van zijn last kwijt.

De raya-bevolking van Cyprus heeft eene deputatie herwaarts gezonden, om zich over den goeverneur en eenige andere ambtenaren, waaronder christen geestelijken, te beklagen. Dientengevolge is de goeverneur afgezet en door *Hairallah Pacha* vervangen, terwijl *Issan Bey* er als buitengewoon kommissaris is heengezonden, om te hervormen wat in het bestuur hervorming vereischt.

Het aantal gebouwen, bij den jongsten brand vernield, wordt door een onzer bladen op 404 gesteld.

MADRID, 26 Junij.

Sedert eenige dagen is hier sprake van veranderingen in het ministerie. De heer *Collantes* nl. zou gezant te Rome worden, en ook de heer *Corvera* zou aftreden. Op dit oogenblik echter schijnt er niets van te zullen komen, daar het te warm is, om zich met ernstige zaken bezig te houden.

Generaal *Latorre*, gedurende den oorlog opperbevelhebber der Baskische vrijwilligers, heeft het grootkruis van de orde van *Isabella la Catolica* geweigerd, omdat hij zich tegenover zijne kiezers verbonden had, geenerlei onderscheiding van de regering gedurende de uitoefening van zijn mandaat als afgevaardigde te zullen aannemen.

De geestelijkheid stelt alle pogingen in het werk, ten gunste der Romeinsche leening; de bevolking blijft er echter bijna overal vrij onverschillig voor

TURIJN, 30 Junij.

De Nap. gezant, graaf *Canofari* heeft in last, met ons kabinet de noodige onderhandelingen aan te knoopen, om tot de uitvoering te geraken van art. 3 der verklaring van den koning van Napels. Een buitengewoon gezant wordt hem bij die onderhandelingen toegevoegd.

Omtrent de nieuwe Napelsche ministers valt het volgende te vermelden.

De heer *Spinelli* was in 1848 minister en afgevaardigde en belast met het ontwerpen van de grondslagen der toen uitgevaardigde, doch spoedig ingetrokken konstitutie. Hij trad af, toen hij zag, dat zijne denkbeelden bij de regering geen ingang vonden. De heer *Manna* was reeds in 1848 min. v. fin., voor korten tijd. Hij heeft den naam van een zeer verlicht en eerlijk man, en is een oekonomist van naam. Ook *Torrella* was in 1848 minister, viel daarna in ongenade, en was drie maanden geleden nog in de gevangenis. *La Greca*, oud afgevaardigde is bekend als liberaal en als eene specialiteit in al wat openbare werken betreft; vooral de wegen en spoorwegen heeft hij tot één punt van naauwkeurig onderzoek gemaakt. De minister van binnenl. is alleen bekend als een goed administrateur. De minst. *Ritucie* is een officier van naam en van een regtschapen karakter. In 1848 trok hij met *Pepe*, *Ulloa*, *Cosenz* en anderen over de Po, ondanks het tegenbevel uit Napels. Hij hielp verscheidene maanden Venetië verdedigen, waarna hij op bevel van *Ferdinand* naar Napels terugkeerde. De admiraal *Garofals* is een goed officier, opregt van aard, sedert jaren admiraal en, naar men zegt, een goed administrateur in marine-zaken. De heer *de Martino* is een dergenen die bij het hof het sterkst op verandering van stelsel hebben aangedrongen; hij was vroeger konsul-generaal te Marseille en laatstelijk gezant te Rome.

De vikaris van den aartsbisschop van Bologna is tot 3 jaar gevangenisstraf en 2000 fr. boete veroordeeld, omdat hij geweigerd heeft de nieuwe orde van zaken in de Romagna kerkelijk te vieren, en daarentegen zijne medeburgers tot ongehoorzaamheid aan 's lands wetten opzette.

BERLIJN, 2 Julij.

De *Preusz. Ztg.* beschuldigt de officiële organen der middenstaten van Duitschland, dat zij in hare verslagen over het gesprokene door den prins regent, bij de bijeenkomst te Baden, slechts hebben opgenomen wat haar aanstond, en die zinsneden achterwege gelaten of veranderd hebben welke van Pruissens vast besluit gewaagden, om nooit zich door de Bondsvergadering te laten overvleugelen. Uit dit artikel blijkt ten duidelijkste dat Pruissen, verre van zijne nationale politiek te willen opofferen, om tot eene verstandhouding te geraken, meer dan ooit besloten is bij zijne politieke gedragtslijn te volharden. Aan den anderen kant doet een artikel van het *Mainzer Journal* het voorkomen, alsof de middenstaten minder dan ooit tot koncessiën gezind zijn.

Te Ems bevinden zich bij prins en prinses *Frederik* ook de koningin van Zweden, en prinses *Maria*, om er de baden te gebruiken.

Prinses *Marianne*, te Berlijn aangekomen, is met haar zoon naar het slot Camenz vertrokken.

Uit Petersburg schrijft men, dat prins *Bariatynski* in het gebergte nabij de Kaspische zee, eene expeditie ondernomen heeft tegen een nog niet onderworpen stam. Bijzonderheden zijn niet bekend.

LONDEN, 2 Julij.

Het bezoek der Fransche Orpheonisten wekt nog al belangstelling. Hunne koncerten in het kristallen paleis worden goed bezocht. Het orkest is uitnemend fraai versierd en prijkt met de borstbeelden der vorsten van Engeland en Frankrijk; op de vlaggen leest men: »Aan de Fransche kunstenaars. — Zijn zij niet onze broeders?" De ontvangst, den Franschen bereid, is zeer welwillend, en zij juichen de beleefdheid der Engelschen luide toe. Alleen hebben zij in de bladen klagten aangeheven, dat de hotels zoo duur zijn, en dat men Zondags hen soms honger heeft willen laten lijden. De fransche gezant beschermt de Orpheonisten. Hun laatst koncert werd den 30. Junij door 80,000 personen bijgewoond, waarna den zangers een monsterbanket werd aangeboden, onder voorzitting van het Parlementslid sir *J. Paxton*. Men toonde veel belangstelling om te hooren, hoe die Franschen regt broederlijk en opgewonden het *God save the Queen* zingen. Waartoe intusschen de geheele demonstratie dient, weet men niet. Alleen om de Fransche zangers zich met de Engelschen te doen verbroederen?

De stad Glasgow, de meest puriteinsche stad, waar men geregeld driemaal Zondags ter kerke gaat, en tusschenbeiden nog psalmen zingt, waar niemand op den eersten dag der week rooken mag op straat, of muziek maken in huis, is weder even *Garibaldi*-gezind, als ze vroeger *Kossuth*-gezind was. Eenige rijke inwoners hebben als geschenk een kompleet stoomschip naar Sicilië gezonden.

De Engelsche scheepsmagt tegen China gebezigd zal 49 vaartuigen tellen, met 490 stukken en 7000 koppen.

Volgens berigten uit N. Amerika is er geen sprake meer van de kandidatuur van den senator *Douglas* voor het presidentschap; de demokratische vereeniging te Baltimore heeft den heer *Dickenson* uit New-York gesteld. — De Mormonen willen hunne eigendommen in Utah verkoopen, om naar de Britsche bezittingen in N. Amerika te verhuizen.

Uit Amerika meldt men, dat in de Garsonvalei, nabij het Piramidenmeer, in het westen van Utah, de Indianen eene menigte blanken vermoord hebben. Allerwege werden vrijwilliger kompagniën gevormd, om de Roodhuiden te straffen.

De president van Costa Rica heeft allen die van staatsmisdrijven zijn beschuldigd geamnestieerd. In Nieuw Grenada had generaal *Mosquera* de staat Cauca onafhankelijk verklaard. — In Peru moet aan de eischen van Frankrijk voldaan zijn.

— 3 *Julij.* Gec. 93⅜; Peru 4½ pCt. —, 3 pCt. —; Venez. 2½ pCt. —; 1 pCt. —; Port. 3 pCt. 43½; Sp. 3 pCt. 48, 1¾ pCt. 39⅝; Russ. 4½ pCt. —, 5 pCt. 108; Sard. —.

PARIJS, 1 Julij.

Door de Romeinsche policie is in de vorige week aan de regering alhier een rapport gezonden, behelzende kennisgeving, dat bij een door de Mazzinisten te Rome gehouden feestmaal, aan een ledepop keizer *Napoleon III* voorstellende, door een der voornaamste gasten een dolk in de borst werd gestooten, terwijl hij uitriep: *dat alle tirannen op die wijze sterven!*

De senaat zal, tengevolge der aanhechting van Savoije en Nizza met vier nieuwe leden vermeerderd worden.

De koning van Sardinië heeft den keizer een brief van rouwbeklag gezonden wegens den dood van prins *Jérôme*. Men zegt, dat in dit schrijven ook over de politiek gehandeld wordt.

Het kasteel Meudon, de verblijfplaats van wijlen prins *Jérôme* is door den keizer aan prins *Napoleon* ten gebruike afgestaan. Men spreekt er weer van, dat voor dien prins de post van groot-admiraal in het leven geroepen zal worden.

De arrestatie van den bisschop van Imola heeft den Paus nog meer verbitterd gemaakt op Piëmont dan hij reeds was. Er is op het Vatikaan dien ten gevolge reeds sprake van een naderen, krachtiger en meer bijzonder Sardinië en *Victor Emmanuel* treffenden banvloek.

De markies *Antonini* heeft zijn ontslag gevraagd als gezant van Napels bij ons hof.

De heer *Charles Dupeuty* heeft uit de archieven te Milaan eene menigte brieven van *Napoleon I* medegebragt.

Te Straatsburg zijn het magazijn van den boekh. *Biton* en het kollegie voor studenten in de theologie afgebrand; de schade wordt op een half millioen fr. begroot. Een 20tal personen is bij den brand ligt gekwetst.

ADVERTENTIEN.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een welgeschapen *ZOON*, C. E. E. DE GROOT, geliefde Echtgenoote van

Utrecht, M. H. BEECKMAN.
30 Junij 1860.

*** Heden overleed, tot groote droefheid van mij en van mijne verdere betrekkingen, mijn geliefd eenig kind, MARTINUS, in den nog jeugdigen leeftijd van ruim 25 jaar, in leven Opzigter van den Waterstaat.

Utrecht, C. MARKELBACH,
2 Julij 1860. Wed. M. DEN BOUWMEESTER.

Dienende deze als bijzondere kennisgeving.

*** Heden overleed, na eene kortstondige ongesteldheid, tot diepe droefheid van mij, zijne kinderen en behuwdkinderen, mijn geliefde Echtgenoot. de Heer FOLKERT VAN EIJCK, in den ouderdom van bijna 68 jaren, na voorzien te zijn geweest van de genademiddelen der H. kerk.

Utrecht, Wed. F. VAN EIJCK,
3 Julij 1860. PROOT.

Strekkende deze tot bijzondere en algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed, na een langdurig maar geduldig lijden, tot diepe droefheid van ons en hare verdere betrekkingen, onze waarde Moeder en Behuwdmoeder, Mejufvrouw de Wed. A. MECKLENBROICK, geboren INGENEGE.

Utrecht, W. J. H. MECKLENBROICK.
3 Julij 1860. Uit aller naam.

Eenige kennisgeving.

*** Voor de bewijzen van deelneming, bij de ziekte en het overlijden mijner geliefde Echtgenoot ondervonden, betuig ik mijnen hartelijken dank.

Puntenburg te Utrecht,
den 4 Julij 1860. C. STAM.

UTRECHTSCHE MASKERADE,
JUNIJ 1861.

*** Zij, die genegen zijn plannen in te zenden voor de in Junij 1861 te houden **MASKERADE**, worden verzocht hunne stukken te adresseren aan den ondergeteekende, Heerenstraat, Utrecht.

Namens de Maskerade-Commissie,
J. N. VAN HALL.

*** Van wege het Administratie kantoor van Nationale Fondsen, onder directie van HUYDECOPER & VAN DIELEN, gevestigd te Utrecht, wordt geadverteerd, dat, zoo ten hunnen kantore, als bij de *Associatie-Cassa* te Amsterdam, betaald worden de COUPONS van de door gemelde Administratie uitgegevene Certificaten $2\frac{1}{2}$ pCt. Nationale Schuld, verschenen 1 Julij 1860.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*** Door den Intendant in de 2. Militaire Afdeeling te *Arnhem*, zal onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, op den 9. Julij aanstaande, worden aanbesteed de leverancie van **Vleesch, Zout, Azijn, Rijst, Aardappelen, Brandhout, Legstroo**, en **Fourages**, benoodigd voor de troepen en paarden, welke van den 21. Augustus tot den 20. September aanstaande, in de legerplaats bij *Millingen*, (Provincie *Gelderland*) zullen worden vereenigd.

De Voorwaarden, waarop die aanbesteding zal geschieden, zullen van den 4. Junij aanstaande voor de belanghebbenden, ter lezing liggen in de bureaux van gemelden Intendant, in die van de Commissarissen des Konings in de verschillende Provinciën, alsmede bij het Ministerie van Oorlog; terwijl die voorwaarden meer omstandig zijn omschreven, bij de annonce dezer aanbesteding, welke, bij herhaling, in de Staats courant zal voorkomen.

's Gravenhage den 30. Mei 1860.

OPENBARE AANBESTEDING.

*** Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht, zullen op Zaturdag den 14. Julij 1860, des namiddags ten één ure, ten stadhuize, in het openbaar aanbesteden:

Het doen van eenige herstellingswerken aan het Militair logement.

Het bestek ligt ter inzage aan Stadstimmerhuis achter Klarenburg; aanwijzing zal plaats hebben op Maandag den 9. Julij 1860, des voormiddags ten tien ure.

Utrecht den 3 Julij 1860.

De Secretaris der stad Utrecht,
H. G. RÖMER.

Uit de hand te Koop,

*** in een der Steden van Noord-Holland, een zeer goed beklante en met succes gedreven wordende **METSELAARS-AFFAIRE**, die een fatsoenlijk bestaan oplevert, de zaak met Pakhuis, Knechtswoning en Gereedschappen te Koop voor *f* 4000. Adres *franco* Lett. P. Q., aan den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

NEDERLAND.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP VAN VERZEKERING OP HET LEVEN,

Goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 17 Julij 1858, N°. 57.

Verzekering bij Overlijden en bij Overleving.

DADELIJK INGAANDE LIJFRENTE.

OVERLEVINGSKASSEN, **SPAARKASSEN** ter bekoming van eene som Gelds, tot uitzet en vestiging van kinderen enz.

Inlichtingen te bekomen aan het KANTOOR bij den Hoofdagent **J. LAMAIRE**, Drift G. n°. 328.

VOORLOOPIG BERIGT.

*** In het laatst der maand Julij of in het begin van Augustus e. k, zal aan het **Huis ter Heide**, in het openbaar verkocht worden, Eene aanzienlijke partij te veld staande **BOEKWEIT**, in perceelen; later breeder bij billetten te vermelden. Daarna zal ter zelfder plaatse worden overgegaan tot de

PUBLIEKE VERHURING

eener voor weinige jaren nieuw gebouwde HOFSTEDE, benevens 23 à 24 bunders BOUWLAND, staande en gelegen op het Landgoed *Dynselburg*, gemeente Zeyst, waarvan de condtien van den 12. Julij te lezen zullen liggen bij den Notaris SCHADEE te Zeyst, alsmede bij DIRK BOON, Tuinbaas op *Dynselburg*.

VERTREK NAAR ELDERS.

*** **Te KOOP gepresenteerd**, bij elkander voor 70 % der waarde ZES PRETENTIEN, ten laste der Heeren Theol. Studenten C. T. MULLER ad *f* 31.00, S. J. MEINTJES ad *f* 21.00, C. T. SCHOLTZ ad *f* 8.00, G. VAN NIEKERK ad *f* 29.00, J. H. D. DE VILLIERS ad *f* 39.75 en BORCHERDS ad *f* 37.00; te bevragen bij den eigenaar

Utrecht, Julij 1860. A. H. KOSTER.

TAPPERIJ.

*** Er wordt **ter overname gevraagd**, eene TAPPERIJ die een burger bestaan oplevert. Adres onder letter Y. bij den Boekhandelaar C. VAN DIJK, Lange Viesteeg te Utrecht.

*** **JACOB KLINKERT**,

Genees- Heel- en Verloskundige, heeft zich gevestigd te

Breukelen.

*** MUZIJKHANDEL van

P. R. BEKKER,

Hamburgerbrug.

Voorhanden twee bespeelde PIANINOS, waarvan een *Broadwood*, met guarantie en zeer billijken prijs.

De nieuwe PIANINOS 7 octaaf à *f* 350.00. Vijf jaar guarantie.

SALON MUSICAL
POUR LA COUPE DES CHEVEUX.

*** De ondergeteekende heeft de eer zijne geëerde begunstigers te berigten, dat hij zijn *Salon* voor het **Haarsnijden** en **Kappen** steeds geopend houdt, en dat daarin geplaatst is het uitstekend speelwerk van wijlen Baron *v. d. Capellen*, 't welk nu en dan de meest bekende en keurigste melodiën doet hooren. Hij beveelt zich bij voortduring aan tot het leveren van *Paruiken*, *Toupets*, *Bandeaux*, *losse Krullen* enz.; vooral munten zijne

PRUIKEN EN TOUPETS A LA NORMANDIN

steeds bijzonderlijk uit, die bekroond zijn, en niet alleen het natuurlijkst zich voordoen, maar voor de gezondheid zeer van belang zijn te achten, omdat de transpiratie er niet door wordt belemmerd.

P. L. VAN DIJK.
Coiffeur, Voorstraat, hoek van de Korte Slagtsteeg.

*** **R, WEEMHOFF** vertrekt op *Middelburg* en *Zeeland*, Zaturdag van de Kade bij de Weerd Barrière.

*** DE ZALF en PILLEN VAN HOLLOWAY, werken op eene verbazende wijze ter genezing van *zeere* of *zieke beenen.* F..... M...., in de Warmoestraat te Amsterdam woonachtig, had gedurende acht jaren zeven zweren aan een zijner beenen, waaruit zich onophoudelijk vocht ontlastte, en welke kwaal hem zeer ellendig en ongelukkig maakte. Vele geneesmiddelen werden door hem beproefd, doch alle te vergeefs, terwijl zijn toestand hoe langer hoe meer verslimmerde. Eindelijk nam hij zijne toevlugt tot de zalf en pillen van *Holloway*, en na de verordeningen deswegens, gedurende ruim twee maanden, stiptelijk opgevolgd te hebben was hij volmaakt genezen, en is nu ie staat beter dan ooit zijne beenen te gebruiken.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes pillen à *f* 0,80, *f* 185, *f* 3,00, *f* 6,75, *f* 13,50, *f* 20,50. Potjes Zalf à 0,89, *f* 1,85, *f* 3,09, *f* 13,-5, *f* 20,95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht; bij G. C. T. VAN DE. ROEMER, te Amersfoort; en bij J. STRAATMAN, hoofddépôthouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand, 244, en New-York 80 Maiden Lane. HOLLEWAY's etablissement.

BAD EMS.

*** Aan alle bezoekers van BAD EMS wordt bijzonder aanbevolen het Logement

HOTEL DE RUSSIE,

gelegen in het fraaiste gedeelte der stad, aan de groote promenade.

PH. C. DÜRINGER.

*** Bij L. E. BOSCH EN ZOON is ter perse:

HANDLEIDING
VOOR DE GEMEENTEBESTUREN
IN DE PROVINCIE UTRECHT,

DOOR

Mr. Y. J. H. DE KOCK,

Burgemeester der Gemeente Bunnik c. a.

MARKTBERIGTEN.

ROTTERDAM, 3 Julij.

Granen. Tarwe. 158 pd. O. witb. Pools. *f* 375; 155 158 pd. N. Bovenl. *f* 345, 850. Rogge, 148 pd. Petersb. *f* 220.

SCHIEDAM, 3 Julij.

MOUTWIJN,	per Ned. Vat zonder fust	*f* 15.00.
JENEVER,	" " " " "	- 20.50.
AMST. PROEF,	" " " " "	- 21 75.

Alles zonder de belasting.

SPOELING per Ketel . . . . *f* 0 80.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Julij.	Uren	Wind-rigt.	Wind-kr.	Barom.	Ther F.	Afwijk d. Temp.	Vochtigh.	Gev. regen	Opmerkingen
			N . .						
3	2	nw.	3.5	768.98	66.0	— 4.9	0.65	0.	Bewolkt.
	10	nw.	0.0	66 98	58.3	— 1.6	0.80	0.	Ligt bewolkt.
4	-	nw.	1.0	63.12	63.0	— 4 1	0 72	0.	Zw. bewolkt.

PRIJZEN VAN KOEPONS EN LOSB. OBLIGATIEN.

Metalliek	*f* 22.70	Pruissische	*f* 35,—
Nat. Met. Koep. . .	" $28,67\frac{1}{2}$	Spaansche.	" $2,41\frac{1}{3}$
Napelsche	" 22.75	Sp. Coep per fr.	" —,—
Div. Eng. in . . £	" 11,65	Hamb. Russen. .	" $33,12\frac{1}{2}$
Eng. Russen . . .	" 11.65	Russ. in Zilv. R. .	" 34,—
Fransche	" 55 50	Poolsche in fl. . .	" 27,50
Belgische	" 55 75	Dollars	" —,—

PRIJZEN DER EFFEKTEN.

AMSTERDAM 3 Julij 1860.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld	$2\frac{1}{2}$ pCt.		$63\frac{1}{2}$	$63\frac{7}{8}$	$63\frac{7}{8}$
dito dito	3	"	$76\frac{5}{8}$		
dito dito	[illegible]	"	$98\frac{11}{16}$	$98\frac{13}{16}$	$98\frac{11}{16}$
Handelmaatschappij . .	$4\frac{1}{2}$	"	134		
Aand. Rijn-Spoorweg.	$4\frac{1}{2}$	"	$100\frac{3}{4}$		
BELGIE.					
Certifik. Adm. B. bk	$2\frac{1}{2}$ pCt.		$51\frac{5}{16}$		
Certifik. bij *Rotschild* .	$2\frac{1}{2}$ pCt.		$51\frac{5}{16}$		
SPANJE.					
Obligatien	$1\frac{1}{4}$ pCt.		$39\frac{3}{8}$	$39\frac{9}{16}$	$39\frac{9}{16}$
dito.	3	"	48	$48\frac{1}{8}$	
Binnenl. Schuld	3	"	$47\frac{15}{16}$		
Amortisable			19	$19\frac{1}{4}$	$19\frac{1}{8}$
PORTUGAL.					
Obligatiën	3	pCt.	$44\frac{1}{4}$	$44\frac{5}{16}$	$44\frac{1}{4}$
dito 1856,59	3	"	$42\frac{1}{8}$	$42\frac{5}{16}$	$42\frac{3}{8}$
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en C°*.	5	"	$103\frac{1}{4}$	$103\frac{3}{8}$	
Obligat. 1828 & 1829.	5	"	101	$101\frac{1}{8}$	
Certifikat. 1831 & 1833	5	"	86		
Certifikaten 1840 . . .	4	"	$80\frac{11}{16}$	$81\frac{7}{8}$	$80\frac{11}{16}$
Cert. 2e, 3e, 4e L.	4	"	$81\frac{7}{8}$		
Certifik. 5e Serie . . .	5	"	$89\frac{1}{8}$		
dito 1855 6e Serie . .	5	"	$98\frac{1}{8}$	$98\frac{5}{16}$	$98\frac{1}{8}$
dito Adm. te Londen	$4\frac{1}{2}$	"	$90\frac{3}{4}$		
dito dito	3	"	$61\frac{7}{8}$	62	$62\frac{1}{8}$
Certifik. van Assign. .	6	"	61	$61\frac{1}{8}$	61
Volgef. Spw.—Aand.			$218\frac{1}{2}$	219	
POLEN.					
Aand. 1835, fl. 500			$160\frac{1}{2}$		
Obligatiën	4	pCt.	$79\frac{3}{4}$		
PRUISSEN.					
Obligatien	5	"	$102\frac{3}{8}$	$102\frac{5}{8}$	$102\frac{3}{8}$
OOSTENRIJK.					
Oblig. bij *Goll en C°*.	4	pCt.	49		
Oblig. Metaliek	5	pCt.	$51\frac{7}{16}$	$51\frac{13}{16}$	$51\frac{1}{2}$
dito dito	$2\frac{1}{2}$	"	$27\frac{11}{16}$	$27\frac{13}{16}$	$27\frac{3}{4}$
Oblig. Rente Am.. . .	5	"	$73\frac{7}{8}$	$73\frac{15}{16}$	$73\frac{15}{16}$
dito dito Nat. 1854. .	5	"	$57\frac{7}{8}$	$58\frac{3}{8}$	$57\frac{7}{8}$
Bankaktiën			773	774	
Aand. 1854.			220	221	
BRAZILIE.					
Geldl. 1839, £ 100 . .	5	pCt.	$97\frac{1}{8}$		
" 1839, £ 100 . .	5	"	$96\frac{7}{8}$		
AMERIKA.					
Peru, Geldleen. 1854	$4\frac{1}{2}$	pCt.	$88\frac{1}{2}$		
Ecuad. Oblig. 1855. .	1	"	$11\frac{3}{4}$	$11\frac{7}{8}$	
Venez. Oblig.	3	"	$21\frac{1}{2}$	$21\frac{1}{8}$	$21\frac{1}{8}$
dito dito. . . .	$1\frac{1}{2}$	"	$10\frac{1}{2}$	11	

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.

Bijvoegsel bij No. 157
van de Utrechtsche Prov. en Stads-Courant.

Stedelijke Raad van Utrecht.

Zitting van Donderdag 28 Junij.

Voorz. Mr. *N. P. J. Kien.*

Tegenwoordig zijn 22 leden, afwezig de H. H. *de Graaf*, *v. Stirum*, *Bosch*, en *Trip.*

Is ingekomen:

eene missive van Gedep. Staten houdende goedkeuring van vijf raadsbesluiten tot af- en overschrijving, — voor kennisgeving;

eene gelijke missive, houdende goedkeuring van het besluit tot onderhandsche verhuring van het huis wijk F. N°. 346, — alsvoren.

Wordt ter tafel gebragt:

eene voordragt tot opheffing van het schietschuitenveer tusschen Amsterdam en Utrecht, — ter sekretarie.

eene voordragt tot het verleenen van pensioen aan den kommies 3. klasse der plaats. belastingen *W. Bouwmeester*; — ter sekretarie.

eene voordragt tot het verleenen eener buitengewone toelage aan den schrijver met rang van klerk *C. B. Immink*, wegens het teekenen van de kaarten der wijken, — alsvoren.

eene voordragt naar aanleiding eener door den minister van oorlog voorgestelde schikking in zake de kazernering, — alsvoren;

een advies der komm. van financiën houdende, dat zij zich uit een financieel oogpunt goed kan vereenigen met de resolutie van den minister van binnenl. zaken in zake de kwestie betreffende de kom der gemeente, — alsvoren.

Is nog ingekomen de rekening der gezondheidskomm. over 1859, — ter sekretarie.

Worden nog ter tafel gebragt:

verschillende voordragten betreffende rekesten in zake de direkte belasting, — alsvoren.

eene voordragt tot afwijzende beschikking op een rekest van *B. Kemp* in zake de hondenbelasting, — alsvoren.

Worden zonder hoofdelijke omvraag vastgesteld de 2. en 3. supl. kohieren en het 2. voljaars aanvullings kohier der plaats. dir. belasting der dienst 1859.

Wordt mede zonder hoofdomvraag aangenomen:

1. het in de vorige verg. uitgebragt advies der komm. voor de spoorwegen in zake het adres van den heer *de Heus* c. s.

en 2. het advies derzelfde komm. tot het zenden van een adres aan de Tweede Kamer, in zake den aanleg van spoorwegen, terwijl die komm. tevens wordt uitgenoodigd, zoodanig adres te ontwerpen en ter goedkeuring aan den raad in te zenden.

Wordt alsnu overgegaan tot de benoeming van een regent van het ambachts-kinderhuis, waartoe verkozen wordt de heer *W. J. v. Hoytema.*

Met 16 stemmen tegen die van den heer *Schuurman Bisdom*, *Boer*, *v. Boetzelaer* en *Kol* wordt alsnu aangenomen de voordragt tot het verleenen van *f* 300 aan de instrumentaalschool voor het muziekkorps der schutterij.

Aan de orde is alsnu het verzoek van het genootschap Kunstliefde ter waarborging van een eventueel te kort van *f* 1000 bij de in 1861 te houden tentoonstelling.

De heer de *Muralt* kan zich met het verzoek niet vereenigen; hij vindt het cijfer te hoog. Naar hij gehoord heeft is het voornemen, alle vijf jaren eene tentoonstelling te houden, en dus zal men telkens zoodanig verzoek kunnen verwachten. Vroeger heeft men steeds gedifikulteerd in het geven van soortgelijke subsidien. Spr. herinnert zich nog, hoeveel moeite het gehad heeft eene subsidie voor het feest der Liedertafels te verkrijgen, welk feest nog wel zooveel voordeel voor de stad als eene tentoonstelling van schilderijen aanbrengt. Ook is voor de tentoonstelling van nijverheid, waarbij de nijvere standen toch zooveel belang hadden, slechts een maximum van *f* 300 gegeven en Spr. ziet dus niet in waarom voor eene tentoonstelling van schilderijen 1000 zou gegeven worden; Spr. stelt daarom voor een maximum van *f* 300 als subsidie toetestaan.

De heer *Metelerkamp* merkt aan, dat voor de nijverheidstentoonstelling niets gegeven is. Er was wel aanvraag gedaan voor het geval, dat eene subsidie noodig mogt zijn, maar zij is niet noodig geweest.

De heer *v. Dielen* zegt, dat de raad, door het verzoek toe te staan, zich niet zou verbinden dat elke vijf jaren te doen. De het volgend jaar te houden nieuwe tentoonstelling is meer eene proefneming. Bij de vorige tentoonstelling in 1848 heeft de stad kunnen volstaan met *f* 300 uit te keeren. Gelukte deze proef, dan verviel van zelf ook de noodzakelijkheid om over vijf jaren een dergelijk verzoek te doen.

De heer *v. Lier* betuigt zijn leedwezen over de door den heer *de Muralt* geuite meening, dat men met *f* 300 zou kunnen volstaan, omdat voor andere tentoonstellingen ook niet meer gegeven werd. Spr. had eene dergelijke motie niet van eenen man verwacht als de heer *de Muralt*, die kunst zoo zeer op prijs stelt. Met het oog op hetgeen door den heer *v. Dielen* is aangevoerd, zou Spr. er voor zijn, op het voetspoor van andere gemeenteraden, die voor zulke zaken ruime bijdragen geven, onbekrompen te werk te gaan.

De heer *Jongeneel* is een voorstander van alle tentoonstellingen, zoowel in verband tot den bloei als tot de ontwikkeling van deze stad, als middelpunt van het land zoo uitnemend gelegen. — Spr. acht evenwel het cijfer door den heer *v. Dielen* verlangd, nog te hoog, en zou het daarom tot *f* 500 verminderd wenschen te zien.

De *Voorz.* was ook voornemens dat voor te stellen, daar Spr. die som voldoende achtte, dewijl de vorige keer slechts *f* 300 noodig is geweest, en men nu geen grootere onkosten verwacht. Spr. acht het goed, het houden der tentoonstelling te gelijk met het vijfjarig feest der akademie te bevorderen, wijl er als dan vele vreemden in de stad zullen zijn. Spr. meent ook, dat de ligging der stad zoo is dat, men alhier even goed als in andere steden tentoonstellingen kan houden en men daarin niet voor andere steden zal behoeven onder te doen.

De heer *Pabst* meent, dat bij het vijfjarig feest der akademie, natuurlijk behoefte aan lokalen in het gebouw voor kunsten en wetenschappen zal zijn, en nu komt het hem voor, dat daar de heer *v. Dielen* in de kommissie voor het gebouw en in het bestuur van Kunstliefde is, de tentoonstelling de reuniën zal voor zijn en deze laatste dus van behoorlijke lokalen verstoken zijn.

De heer *v. Dielen* zegt, dat de lokalen voor de vorige tentoonstelling gebruikt de groote teekenzalen zijn, die met de twee daaraan grenzende zalen voldoende zullen wezen. Die lokalen zijn nog niet afgewerkt en ongeschikt, om er feesten in aan te leggen. Spr. neemt overigens deze gelegenheid waar om te zeggen, dat hij nu met meer vrijmoedigheid deze zaak dan een vorige keer kan bespreken en aanbevelen, aangezien hij aan de beurt was, om als lid van het bestuur van Kunstliefde af te treden en hij thans opgehouden heeft daarin zitting te hebben.

De *Voorz.* gelooft ook, dat er genoeg lokalen voor de feesten zullen overblijven.

Met 19 stemmen tegen die der HH. de *Muralt* en *Bisdom* wordt alsnu het voorstel van den Voorz. aangenomen om *f* 500 toe te kennen.

Wordt zonder hoofd omvraag aangenomen de voordragt tot verkoop van een gedeelte stadsgrond in de Malibaan aan *C. de Vries* echtgenoot van *H. Coster*.

Zonder hoofdomvraag wordt alsnu aangenomen de twee eerste punten van het rapport betreffende den superintendent van kazernering en inkwartiering en, met algemeene stemmen, overeenkomstig het 3. punt besloten, het traktement van den superintendent voor inkwartiering te bepalen op *f* 500.

Door den heer *Pabst* wordt alsnu namens de komm., belast met het onderzoek omtrent eenige woningen, rapport uitgebragt, welk rapport eindigt met het voorstel, het stedel. bestuur uit te noodigen, een onderzoek in het werk te stellen, in hoeverre na eenigen tijd de eigenaren der woningen van het Magdalenaklooster en den Enge Doelen zich van hunne op zich genomen verpligtingen tot herstel en reparatie zullen hebben voldaan.

Dit verslag dadelijk in behandeling genomen zijnde, wordt zonder diskussie aangenomen, waarna, mede door den heer *Pabst* rapport wordt uitgebragt over eenige woningen in de Spinderssteeg, welke de komm. voorstelt, als schadelijk voor de gezondheid, voor bewoning ongeschikt en voor geene verbetering vatbaar te verklaren, en mitsdien te doen ontruimen. Dit rapport wordt ter sekretarie gelegd.

Aan de orde is alsnu het rapport betreffende het verzoek van het bestuur van het ziekenhuis tot verhooging der schadeloosstelling voor verpleegkosten met *f* 7000.

De heer *Kol* heeft in dit rapport niet gevonden, onder welke rubriek der armenwet het ziekenhuis moet gebragt worden.

De heer *v. Nooten* zegt, dat de taak der komm. alleen was, te onderzoeken in hoeverre het noodig ware de jaarlijks verleende som van *f* 3000 met *f* 7000 te verhoogen, en dus niet om de vraag natezgaan, of het ziekenhuis onder de instellingen in de armenwet bedoeld valt, en veel minder, onder welke. De vraag was of de som als subsidie dan wel als schadevergoeding zou verleend worden; in het eerste geval wierd zij verleend met het oog op de bepalingen der armenwet, maar de komm. begreep, dat zij van haar standpunt niet te onderzoeken had, in hoeverre die bepalingen hier te pas kwamen, en het of ziekenhuis onder de instellingen van weldadigheid behoort te worden gerangschikt.

De heer *Kol* vindt in het rapport, dat de armenwet op de zaak volstrekt geen betrekking heeft. Spr. bedoelde straks niet, dat de komm. het onderzoek waarop gewezen is was opgedragen, maar dan was zij ook onverpligt om te zeggen, dat de armenwet geen betrekking op de zaak heeft. Spr.'s overtuiging is, dat zij er wel onder behoort, en daarom wenschte hij te weten onder welke rubriek.

De heer *v. Lier* is van oordeel, dat het hier een beginsel geldt en dus aan de woorden moet gehecht worden. Spr. leest in het rapport, dat eene *schadeloosstelling* zou worden verleend, en hij gelooft, dat het moeijelijk zal zijn, aan dat woord eene andere beteekenis dan die van subsidie te hechten; maar dan ook zou Spr., met het oog op de armenwet, bezwaar vinden, het verzoek, gelijk het daar ligt, toe te staan, zoolang niet blijkt, dat aan de voorschriften der artt. 59 en 60 dier wet zal zijn voldaan.

De heer *v. Nooten* geeft alsnu te kennen, dat, blijkens haar uitgebragt verslag, de komm. dit punt: de beantwoording nl. der vraag, welke de aard der te verleenen bijdragen zijn zou, opzettelijk overwogen heeft. In het verslag zal men dan ook een heerschend denkbeeld vinden, nl. dat de vergoeding bestaat in eene schadeloosstelling voor verpleging van minvermogende ingezetenen, niet van armen of bedeelden. Het is juist om door dergelijke verpleging armoede te voorkomen en tevens in het belang der openbare gezondheid, dat die som als schadeloosstelling verleend wordt, op dat het bestuur van het ziekenhuis die kostelooze verpleging kunne blijven verschaffen. Het geldt dus hier in zoo verre eene inrigting tot *wering* van armoede, niet om die te *lenigen*; het is eene subsidie die niet met het oog op de armenwet, maar buiten die wet verleend wordt. Spr. gelooft dus, dat het geen ernstig bezwaar kan opleveren, de schadeloosstelling te verleenen op de wijze als de komm. voorstelt.

De *Voorz.* zegt, dat bij de inzage der stukken ook hem blijkt, dat dit punt wel degelijk is behandeld.

De heer *de Muralt* is het eens met den heer *van Nooten*, dat de gelden grootendeels zullen strekken tot voorkoming van armoede; de vraag dus, of de inrigting al of niet onder het bereik der armenwet ligt, wil hij daarom thans in het midden laten; de gelden toch, die de stad zal blijven uitbetalen, zullen even als vroeger worden uitbetaald, nl. *f* 10,000 in plaats van *f* 3000. Spr. gelooft, dat als men aan haar ondersteuning verleent, de inrigting, al valt zij zelfs niet onder het bereik der armenwet, onder het bereik zal vallen van art. 148 der gemeentewet. Het cijfer aangevraagd achtte Spr. aanvankelijk hoog; maar door nadere kennisneming der behoeften en door de lezing van het rapport is hij tot de overtuiging gekomen, dat de aangevraagde som noodig is, wil men hier eene inrigting in stand houden, eenigzins voldoende aan de eischen des tijds. Gedeeltelijk ook stemt Spr. er voor, omdat het weêr een offer aan de hoogeschool is waarvan het nosocomonium nog zooveel kan worden verbeterd. Spr. geeft te eer de gevraagde som omdat het kollegie van regenten niet meer als vroeger een inamovibel kollegie is, maar om de twee of meer jaren naar den rooster gedeeltelijk kan worden vernieuwd, en door den raad wordt benoemd, en omdat Spr. als lid van het dagel. bestuur meer in de gelegenheid is kennis te nemen van de administratie van het kollegie en dus over die van het ziekenhuis en zich daardoor overtuigd heeft, dat de gelden zeer goed aangewend worden, en dat in de laatste jaren vele verbeteringen zijn aangebragt, waarom hij dan ook vertrouwt, dat de aangevraagde verhoogde toelage, niet alleen noodzakelijk is, maar ook zeer goed zal worden besteed.

De heer *van Schermbeek*, kan uit zijn praktisch leven eenige bewijzen bijbrengen, om te staven het beweerde van het groote nut dat het ziekenhuis (bij onze burgerij meer algemeen onder den naam van *het gasthuis* bekend) aan onze minder bevoorregte medeburgers oplevert, en om aan te toonen hoezeer het bestuur dier inrigting zich ten wet heeft gesteld, om bij *spoed vereischende* gevallen, alle formaliteiten vaarwel te zeggen en op de bloote aanvraag van een' deskundigen toegang tot hetzelve aan ongelukkigen te verleenen. Men moet, zegt Spr. de moeijelijkheden kennen, waarmede de praktiserende geneesheer dikwerf te worstelen heeft, om zulk eene vrijgevigheid van een bestuur hooglijk te waardeeren. Het is Spr. gebeurd, geroepen te worden bij een groot gezin in eene maar zeer kleine woning gehuisvest, waar moeder en kind aan typhus lagen; den volgenden dag wordt een tweede kind aangetast en op hetzelfde bed nedergelegd; nog gaat alles; — maar nu wordt ook de vader aangegrepen; hij zinkt neer bij de vorige lijders, hij een knap en eerlijk werkman, hij at door werken zijn eigen brood, hij is door niemand bedeeld, hij behoort niemand; — daar liggen de zieken zonder eenige verpleging, dikwerf alleen aan de onvoldoende zorg van een buur overgelaten, die hunne dorst met een teug waters van tijd tot tijd welwillend komt lesschen. — Wat is nu gelukkiger voor den geneesheer, dan de toevlugt van het gasthuis; — een enkel woord van hem snijdt af alle formaliteiten en de zieken worden naar dat gasthuis overgebragt en er in opgenomen, zonder dat er veel tijd mede verloren gaat, terwijl het tijdperk voor eene doelmatige behandeling nog daar is! — en wat vraagt Spr. wint hierdoor de maatschappij: dat er menigmaal een' medeburger wordt

gered, dat een geheel huishouden niet in de bitterste armoede vervalt en dat een brandpunt van besmetting bij zijn eersten gloed wordt verdoofd — Hierbij komt nog, gaar Spr. voort, dat het gasthuis als een algemeen depot bij ongelukken en ongevallen, langs den openbaren weg gebeurd, moet beschouwd worden. Zulk een depot bestaat in de meeste groote steden van Europa afzonderlijk ingerigt, of bij het policie-wezen toegevoegd; — hier in deze stad is het weer het gasthuis, dat, in dergelijke gevallen, een waar toevlugtsoord oplevert. Het is Spr. gebeurd, nu ongeveer twee jaren geleden, getuige te zijn, dat in eene der volkrijkste straten, een armen knaap, door het springen van een ijzeren hoepel van een lokomotief, die met veel moeite naar de nijverheids-tentoonstelling gesleept werd, de beenen werden verbrijzeld. Waar moet men nu met dat verminkte en bloedende ligchaam blijven — hoe nu doelmatiger hulp oogenbliklijk te verleenen, dan door ijlings van het gasthuis een draagbaar te rekwireren, die den ongelukkige, binnen eenige minuten, op een goed rustbed en onder heelkundige behandeling brengt? Spr. zou zoo nog menig voorbeeld kunnen bijbrengen van soortgelijke gevallen, waarin men in de grootste ongelegenheid zou geweest zijn, zonder dit toevlugtsoord; hij wil alleen nog herinneren aan 't voorgekomen geval van eene onvoorziene bevalling, die ter markt op een wagen plaats had; de eerste toevlugt was ook weer hier het gasthuis. Wanneer het bestuur van zulk eene belangrijke inrigting meerder hulp en onderstand van den Raad vraagt, dan mag die in het waar en welbegrepen belang der burgerij dat niet weigeren. Als lid der kommissie, ingesteld om konsideratiën en advies te geven, als praktisch geneesheer, heeft Spr. de eer, ernstig aan zijne medeleden van den raad aan te bevelen, om de som te verleenen waardoor aan de lijdende menschheid een ware dienst, aan de wetenschap voordeel zal worden gedaan, en waardoor eene voorname bron van armoede meer en meer zal worden uitgedroogd.

De heer *Boer* gelooft niet, dat het eene zoo geheel onverschillige zaak is, of men hier spreekt van het verleenen eener subsidie dan wel van eene schadeloosstelling of vergoeding; zoo ook niet de beantwoording der vraag tot welk artikel der armenwet de instelling gebragt moet worden. Spr. meent echter, dat men te veel vergeet »op welk standpunt het bestuur van het ziekenhuis eigenlijk ten opzigte der ziekenverpleging staat. In de missive van regenten, waarbij de zaak eerst aanhangig is gemaakt, werd daarop uitdrukkelijk gewezen, want aan het slot wordt gezegd, »dat het hier eigenlijk geldt een belangrijk *deel der openbare gezondheidsdienst*, en dat daarin uit de fondsen der gods- en gasthuizen gedurende de laatste jaren is voorzien, terwijl nu in die dienst zoodanige uitbreiding komt, dat er in het vervolg niet genoegzaam meer in voorzien kan worden." Op dien grond hebben regenten gezegd: als wij zullen voortgaan met verplegen, gelijk de dienst vordert, moeten wij meer geld hebben, en zoo niet, dan zullen wij onze verpleging moeten beperken. Wat, vraagt Spr. nu, gebeurt hier? Door regenten van het ziekenhuis wordt voorzien in een groot deel der openbare gezondheidsdienst, zonder twijfel een tak van de gemeentelijke administratie. Is dat de stand van zaken, dan kan hier geen sprake zijn, dat als de raad daartoe gelden toekent, zulks zou beschouwd moeten worden als subsidie in de termen der armenwet. Spr. gelooft daarom, dat de komm. met opzet het woord *schadevergoeding* gekozen heeft, en dat de beste uitdrukking is. — Een tweede punt, zegt Spr., is, de vraag, of deze instelling te brengen is onder de termen der armenwet? Hij gelooft het niet en wel omdat art. 1 dier wet zegt, dat instellingen van weldadigheid zijn die, welke voortdurend de verzorging van armen in of buiten gestichten ten doel hebben, maar er dadelijk op volgt, dat dit »niet toepasselijk is op instellingen uitsluitend bestemd ter *voorkoming* van armoede." Wat nu, vraagt Spr., is hier het geval? Er worden verpleegd 1. personen, die daarin voor eigen kosten worden opgenomen; 2. er worden personen in opgenomen voor wie door anderen betaald wordt; 3. verder worden er in opgenomen, en hun getal is gedurende de laatste tien jaren verreweg het grootste geweest, de zoodanigen, waarvan uitdrukkelijk blijken moet, dat zij door geenerlei instelling van weldadigheid bedeeld worden, derhalve personen, die stellig niet te rekenen zijn onder de armen bij de armenwet bedoeld. Eindelijk wordt er een klein getal zieken in opgenomen, waarvoor door de diakonien betaald wordt, en zieke-armen, die elders domicilie van onderstand hebben, en waarvoor betaald wordt, door tusschenkomst van het burgerlijk armbestuur alhier. Voor zoover dus werkelijke armen in het gesticht worden opgenomen is er geenerlei direkte betrekking tusschen het bestuur van het ziekenhuis en die armen, want aan dat bestuur worden steeds verplegingsgelden voldaan. Spr. moet dus vragen, waar nu hier die *voortdurende* verpleging is, bij de armenwet bedoeld, want dááronder zal toch wel verstaan moeten worden *het kosteloos* verstrekken van hulp aan armen, hetgeen hier niet plaats vindt. Deze inrigting schijnt dus niet te brengen onder die waarop de wet toepasselijk is; het moet dus eene inrigting zijn ter *voorkoming* van armoede. *Indirekt* wordt daardoor gewis veel tot leniging der armoede bijgedragen; en als zoodanig is zij in hooge mate de belangstelling van den raad waardig, en gelooft Spr. dat men met volkomen gerustheid haar meerdere gelden zou mogen toekennen, vooral, gelijk de kommissie te regt opmerkt en uit de missive van het bestuur gebleken is, omdat die meerdere gelden zullen strekken tot verbetering van den bestaanden toestand, tot voorziening in gebreken die reeds te lang bestaan hebben, tot het verschaffen van beter voedsel, betere verpleging en oppassing. Dat alles betreft onderwerpen, die de konklusie, waartoe de kommissie gekomen is, met welwillendheid moeten doen beschouwen. Eén punt vooral wenscht Spr. dat ten slotte niet voorbij gezien worde: wat zou de toestand zijn, als de raad zich niet met die konklusie vereenigde? Dat zou eenvoudig ten gevolge hebben, dat in de openbare gezondheidsdienst, die ten laste van de gemeente komt, langs een anderen weg zou moeten voorzien worden, want het bestuur van het ziekenhuis heeft met cijfers aangetoond, dat het met de bestaande middelen alles doet wat het kan, maar dat meer gedaan moet worden, waartoe zijne middelen niet toereikende zijn.

De heer *Kol* maakt uit het gesprokene op, dat de inrigting niet behoort onder art. 2. der armenwet maar onder art. 1. De lengte der door den heer *Boer* gehouden redevoering maakt het hem moeijelijk die geheel te volgen, daarom ligt Spr. er alleen dat uit, dat art. 2 niet van toepassing is op instellingen uitsluitend bestemd tot voorkoming van armoede. Hij heeft niet begrepen, dat de heer *Boer* beweert dat dit hier van toepassing is. Spr. is van gevoelen, dat de zaak verdere gevolgen heeft dan men oppervlakkig zou denken, en hij vindt in de wet eene reden om bij zijn beweren te blijven, dat men moet zeggen, dat die instelling bepaald behoort onder een of andere rubriek. Behoort zij niet onder de rubriek *a*, *b*, *c* of *d*, dan is het eene instelling uitsluitend bestemd tot wering van armoede, hetgeen hij evenwel betwijfelt.

De heer *v. Lier* blijft van meening dat geene overwegingen, van welken aard ook, er toe mogen leiden om de duidelijke bewoordingen der armenwet op zijde te schuiven. Aan die wet moet men vasthouden, zonder aanzien der personen, die de toelage vragen en hoe voortreffelijk de inrigting ook moge zijn, voor welke ze gevraagd wordt. Spr. deelt volgaarne in den lof aan die instelling toegezwaaid, en zou zelfs, des noodig, als dit op wettige wijze kon geschieden nog grootere som toestaan; maar er is hier kwestie van een beginsel, en dit mag niet worden opgeofferd. Let men op het verzoek en de personen van wie hetzelve uitgaat, dan zal blijken, dat het gedaan is door regenten der vereenigde gods en gasthuizen, en nu zullen wel niet veel woorden noodig zijn, om duidelijk te maken, dat die inrigting in de termen der armenwet valt. Wat de heer *Boer* opmerkt met het oog op art. 1 dier wet, dat het hier geldt eene inrigting ter voorkoming van armoede, kan niet opgaan, omdat zij niet *uitsluitend* daarvoor bestemd is; en kan men niet ter goeder trouw aannemen, dat zij dit is, dan mag het verzoek niet worden toegestaan.

De heer *de Jong* antwoordt op de vraag van den heer *Kol*, of het ziekenhuis onder het bereik der armenwet valt, en zoo ja onder welke letter van art. 2 dier wet, dat daaromtrent sedert jaren wordt getwist en dit een allermoeijelijkst vraagstuk oplevert. — Spr. heeft eene memorie van 100 pagina's in folio fijn geminuteerd, gelezen van wege het kollegie der Gods- en Gasthuizen aan den raad ingeleverd, waarbij het ontkennende wordt beweerd, terwijl in het rapport eener komm. van den raad van groote uitbreiding het tegengestelde wordt volgehouden. — Hoe kan op dit oogenblik die kwestie beslist worden? Bij den strijd van gevoelen zou alleen de regterlijke magt kunnen beslissen. — Het komt Spr. echter het verstandigst voor, om die kwestie in deze zaak niet te mengen. — Het kollegie van regenten over de Gods- en Gasthuizen wenscht verbetering in het verplegen dier zieken in het ziekenhuis te brengen. — Die inrigting sticht groot nut; men kan zich daarvan overtuigen, als men nagaat, dat gemiddeld elk jaar *vijf en twintig duizend gratis* verpleegdagen worden verstrekt aan de Utrechtsche burgers, die hoezeer minder goed gesteld, echter noch door het armenbestuur noch door diakonien worden ondersteund. — Die instelling heeft dus regt op de belangstelling van den raad. — Zij verlangt eene schadevergoeding tot gemoetkoming der kosten, welke door haar tot verbetetering harer inrigtingen en tot verbetering in de verpleging der aan haar toevertrouwde zieken, worden aangewend. — In afwachting dat het grootsche plan tot oprigting van een nieuw ziekenhuis tot stand komt, vertrouwt Spr. dat de raad aan het tegenwoordige de middelen zal verstrekken om het doel te bereiken, hetwelk de regenten beoogen.

De heer *van Boetzelaer* heeft eene bedenking van anderen aard. Menigmaal is het in deze vergadering uitgesproken, dat er behoefte bestaat aan een goed ingerigt gasthuis op eene ruimere schaal gebouwd dan het tegenwoordige. Nu vreest Spr., dat, indien dit verzoek mogt worden toegestaan, men zal gaan kruimelen en verbeteringen en wijzigingen aan het bestaande aanbrengen, maar dat de verwezelijking van het groote plan daardoor zal verloren gaan Ten zij hij beter mogt worden ingeligt zal hij daarom tegen deze voordragt stemmen.

De *Voorz.* zegt dat, zoo zelfs in de verte de strekking mogt zijn het andere plan tegen te houden, hij er zich zeer tegen zou verklaren. Spr. zou zich gelukkig achten als een doelmatig ziekenhuis werd tot stand gebragt, maar het komt hem voor, dat, in afwachting daarvan, toch verbetering van het bestaande noodig is.

De heer *Pabst* had zich niet voorgenomen te spreken, doch vindt zich daartoe verpligt, na hetgeen de heer *v. Boetzelaer* gezegd heeft; want het doet hem bijzonder leed, dat dit lid, veelal voorganger in alle liefdadigheden voor de stad Utrecht, zijne stem zou onthouden aan eene zaak van dat belang, voor lijdende stadgenooten. Ware het de vraag of men voor de *f* 10,000 iets aan het gasthuis zou bouwen, dan zou er kwestie kunnen wezen van daardoor te prejudicëren op den bouw van een groot ziekenhuis. Maar wat wordt gevraagd? Geen geld om te bouwen, maar om *beter te voeden*. Spr. kan niet begrijpen, dat een van de leden van den raad dat zou willen weigeren. De komm. heeft er de noodzakelijkheid van ingezien. Waarvoor dient het geld in de tweede plaats? Om *beter* te kunnen *verplegen*, wie daar ziek liggen. Spr. was in het begin van zijn onderzoek ook niet gezind om die *f* 7000 te geven, maar hij heeft zich overtuigd en toen vrijheid gevonden om ze te geven. De zaak is eene levenskwestie niet voor hen, die gezond zijn en wat kunnen ontberen, maar voor de ellendigen, die men daar verpleegt. Om deze reden wenscht Spr., dat de heer *v. Boetzelaer* zijne stem aan de voordragt niet zal onthouden.

De heer *de Muralt* zegt, dat hij te meer voor zal stemmen, omdat hij zich overtuigd houdt, dat de inrigting een gedeelte van de verpligtingen van het gemeentebestuur vervult, en dat wel op voor de stad niet onvoordeelige voorwaarden; anders toch zou de stad de armen ten haren laste, in geval van ziekte, zelve moeten opnemen of verplegen, b. v. zoo als geschied is met de choleralijders, en dat zou aan de stad nog veel meer geld kosten dan waarvoor de regenten van het ziekenhuis zich nu met de verpleging van stads-armlastige zieken willen belasten.

De heer *de Jong* zou met den heer *v. Boetselaer* tegen het tegenwoordig voorstel stemmen, als daarvan het gevolg zou zijn, dat de groote inrigting, waarop die Spr. wees, daardoor achterwege zou blijven. — Spr. kan de verzekering geven dat bij de regenten der Gods- en Gasthuizen de overtuiging bestaat van de noodzakelijkheid van een nieuw volgens de eisschen van den tijd en der wetenschap op te rigten gasthuis; dat hunne inrigting daaraan niet voldoet. — Maar in afwachting daarvan moet men het bestaande toch zoo goed mogelijk trachten in te rigten, en daartoe is de gevraagde som noodzakelijk. — Het spreekt van zelf dat zoodra het groote gasthuis is opgerigt, deze bijdrage vervalt. Hij hoopt dat de heer van *Boetselaer* door deze en andere hem reeds gegevene inlichtingen zijne stem aan dit ontwerp niet zal onthouden.

De heer *Boer* merkt op, dat in de missive aan B. en W. met zoovele woorden is gezegd, dat men niet wil prejudicieren het tot stand komen eener betere inrigting. Maar men heeft gewezen op den tijd, die nog zal moeten verloopen eer dergelijke inrigting voltooid zal zijn. Dat kan nog jaren duren, maar de toestand van het bestaande kan zoo lang niet blijven gelijk hij thans is. Spr. wil overigens er nog op wijzen, dat het bestuur van het ziekenhuis zoozeer overtuigd is, dat in de inwendige administratie verbeteringen moeten aangebragt worden, dat het reeds voorloopige maatregelen genomen heeft, nog geheel onbekend zijnde met het lot dat zijn verzoek bij den raad zou te beurt vallen. De kosten van administratie zijn daardoor reeds aanmerkelijk vermeerderd en het gevolg daarvan zal wezen, dat — als deze aanvraag wordt afgewezen — het bestuur andere middelen kan opsporen, om in die kosten te voorzien, waarschijnlijk door de verpleeggelden zoo hoog op te voeren, dat zij die onkosten dekken. Daarvan zoude echter het noodwendig gevolg zijn, dat vele zieken, en daaronder in de eerste plaats allen die om niet worden opgenomen, zouden moeten worden afgewezen en ten laste van het gemeentebestuur komen.

Met 20 stemmen tegen die der H. H. *Kol* en *v. Lier* wordt het advies der komm. aangenomen.

De openbare vergadering wordt alsnu in eene met geslotene deuren veranderd.

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.